

تفاوت دیپلماسی ایران و اعراب؛ از بیدار ماندن ظریف در شب کودتای ترکیه تا خواب عمیق همتایان عرب

«دولتمردان ایران به خوبی می دانند چگونه و چه زمانی دیپلماسی خود را به کار بیندازند و سفر ظریف به آنکارا نیز بازتاب دهنده تفاوت زیاد میان دیپلماسی این کشور و اعراب است؛ چرا وی در شب کودتای نافرجام نمی خوابد و پنج بار با همتای ترکیه ای خود تماس می گیرد تا از اوضاع این کشور اطمینان یابد در حالی که هم پیمانان عرب ترکیه در خواب عمیقی فرو می روند؟ مسئله ای که باعث شده این احساس به دولتمردان ترکیه دست دهد که شاید اعراب در کودتا دست داشته و یا این که دست کم از آن حمایت کرده باشند.»

به گزارش آران نیوز به نقل از شفقنا، روزنامه اینترنتی «رای الیوم» چاپ لندن به سردبیری «عبدالباری عطوان»، روزنامه نگار و تحلیلگر برجسته جهان عرب در سرمقاله اخیر خود تحت عنوان «چرا وزیر خارجه ایران راهی آنکارا می شود نه همتای سعودی وی؟ چرا دیپلماسی ایران پیشرفت می کند و همتای عرب آن پسرفت؟ چگونه ظریف شب کودتای ترکیه بیدار ماند در حالی که همتایان عرب وی در خواب عمیق فرو رفتند؟» آورده است:

«سفر آقای محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران به آنکارا، پایتخت ترکیه که روز جمعه آغاز شد، بازتاب دهنده تفاوت زیاد میان دیپلماسی عربی و ایرانی و برتری دومی و تحقق دستاوردهای بزرگ در برابر عقب ماندگی اولی است، مسئله ای که دلایل ناکامی دیپلماسی عربی و سیاست های دولت های آن را نشان می دهد. ما این را نه در ستایش ایرانیان بلکه در انتقاد از دولت های عربی می گوئیم که تا گذشته نزدیک هم پیمان راهبردی ترکیه و شریک آن در مسائل منطقه ای زیادی و در راس آنها مسئله سوریه به شمار می آمدند.

آقای ظریف که در آنکارا مورد استقبال بسیار گرمی قرار گرفت، در بدو ورود به این شهر بر اهمیت نقش ایران، ترکیه و روسیه در منطقه تاکید کرده و اظهار داشت: اگر اختلاف نظری هم بین کشورهای منطقه باشد، می توان آن را از طریق گفت و گو برطرف کرد.

وی ضمن محکوم کردن کودتای نظامی نافرجام در ترکیه، تاکید کرد: ما معتقدیم دوران زورگویی و کودتا دیگر سپری شده و در منطقه ما جایی ندارد.

وزیر خارجه ایران که همانند رهبران کشورها مورد استقبال قرار گرفت، علاوه بر همتای ترکیه ای خود مولود چاووش اوغلو، با رجب طیب اردوغان و بنالی یلدرم، رئیس جمهوری و نخست وزیر این کشور نیز دیدار کرد.

برای ما که این جا در مورد هوش و ذکاوت دیپلماسی ایرانی صحبت می کنیم، این مسئله قابل توجه بود که آقای چاووش اوغلو اعلام کرد به همراه آقای ظریف در طول شب تلاش نافرجام برای کودتای نظامی در پانزدهم ژوئیه گذشته بیدار ماندند و این که ظریف در آن شب چهار، پنج بار و در روز پس از آن نیز چندین بار دیگر با وی تماس گرفته تا از اوضاع ترکیه اطمینان حاصل کند.

شاید یادآوری خلاصه وار این مسئله نیز مفید باشد که ایران و ترکیه از نظر مذهب متفاوت هستند و در رابطه با بحران سوریه نیز در دو جبهه مخالف قرار دارند، جایی که ایران در جبهه دولت سوریه قرار دارد و از بشار اسد، رئیس جمهوری این کشور پشتیبانی می کند در حالی که ترکیه در کنار هم پیمانان خود در منطقه خلیج فارس) به ویژه عربستان سعودی و قطر و همچنین آمریکا و اروپا در جبهه اپوزیسیون مسلح سوریه قرار گرفته که در حال جنگ برای تغییر نظام حاکم و سرنگونی رئیس جمهوری این کشور است.

چرا آقای ظریف در طول شب کودتای نافرجام نمی خوابد و پنج بار با همتای ترکیه ای خود تماس می گیرد تا از اوضاع این کشور اطمینان یابد در حالی که هم پیمانان عرب ترکیه در خواب عمیقی فرو می روند؟ مسئله ای که باعث شده دولتمردان ترکیه این احساس را داشته باشند که شاید اعراب در کودتا دست داشته باشند و یا این که دست کم از آن حمایت کرده باشند، چنان که ضرب المثل می گوید «هنگام نیاز، دوستان واقعی شناخته می شوند».

عقل و منطق می گویند که عادل الجبیر، وزیر امور خارجه عربستان سعودی می بایست نخستین بازدیدکننده از آنکارا باشد و چند روز پیش از همتای ایرانی خود راهی این شهر می شد تا پس از اطمینان از وضعیت هم پیمان ترکیه ای، ماهیت زمینه های همکاری میان دو کشور در شمار زیاد مسائل منطقه ای مشترک در مرحله پس از کودتا را بررسی می کرد، با این حال وی چنین کاری را انجام نداد و ما نیز دست کم از روی کنجکاوی هم که باشد تاکنون دلایل و عوامل عدم سفر الجبیر به آنکارا را نمی دانیم.

دولتمردان ایران به خوبی می دانند چگونه و چه زمانی دیپلماسی خود را به کار بیندازند همان گونه که استفاده از برکه های خود به ویژه در زمینه اقتصادی و به کار گیری آنها در راستای منافع منطقه ای خویش را نیز می دانند، شاخص ترین دلیل برای این مسئله نیز این است که آقای چاووش اوغلو تاکید کرد که دو طرف ایرانی و ترکیه ای در گفت و گوهای کنونی خود بر سر رسیدن حجم مبادلات تجاری میان دو کشور به ۳۰ میلیارد دلار در سال توافق کردند.

ما در آغاز این سرمقاله گفتیم که تفاوت میان دیپلماسی ایرانی و دیپلماسی کشورهای عرب و منطقه خلیج فارس) به ویژه عربستان زیاد است، حال می گوئیم که این تفاوت بسیار زیاد است.»